

Vår dato:
04.06.2008

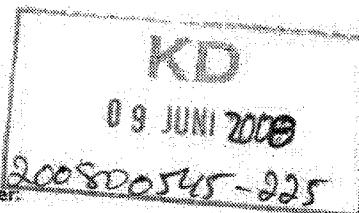
Vår referanse:
2008/000065 - 1

Arkivkode:
560

Deres dato:

Deres referanse:

Vår saksbehandler:
Karstein Bye

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

UTTALELSE: SETT UNDER ETT – NY STRUKTUR I HØYERE UTDANNING (STJERNØ-UTVALGET).

I en rekke politiske dokumenter (bl.a. Soria-Moria-erklæringen og regjeringens nordområdestrategi) er det fremhevet at nordområdene er regjeringens viktigste, strategiske satsingsområde. Regjeringen har uttalt at kunnskap er selve navet i nordområdestrategien. Målet er at Norge skal være helt i front når det gjelder utvikling av kunnskap om, for og i nordområdene. Landsdelsutvalget ser et klart behov for en sterkere, strategisk satsing på kompetanseutvikling og høyere utdanning i nord.

"Stjernø-utvalget" leverte sin innstilling til Kunnskapsdepartementet i januar 2008 (NOU 2008:3) og innstillingen er deretter sendt ut på en bred høring. Landsdelsutvalget var ikke en av høringsinstansene, men som et politisk samarbeidsorgan for de fire nordligste fylkene er det av betydning at det også fremmes synspunkter som hele landsdelen står bak.

Landsdelsutvalget har i møte 28. - 29. mai drøftet innstillingen og enstemmig vedtatt felles merknader til noen av forslagene i innstillingen (LU-sak 18/2008). Vedtaket vedlegges i sin helhet. Vi ber med dette om at det legges vekt på Landsdelsutvalgets synspunkter i den videre prosessen for å utvikle en ny struktur for høyere utdanning i Norge.

Med vennlig hilsen

Runar Sjøstad
leder

Eirik Fiva
direktør

Kopi til: Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylkeskommuner
Storingsrepresentantene fra Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag
Høgskolene i Nord-Trøndelag, Nesna, Bodø, Narvik, Harstad, Tromsø og Finnmark
Samisk høgskole
Universitetet i Tromsø

Landsdelsutvalget for Nord-Norge og Nord-Trøndelag

Møte i Stjørdal 28. og 29. mai 2008

Sak 18/2008: *Uttalelse: Sett under ett – Ny struktur i høyere utdanning.*

Enstemmig vedtak:

Landsdelsutvalget har følgende merknader til noen av forslagene fra "Stjernø-utvalget" (NOU 2008:3):

Landsdelsutvalget ser svært positivt på at regjeringen vil iverksette tiltak for å styrke det regionale universitets- og høyskolesystemet og knytte utviklingen av norsk høyere utdanning nærmere til samfunnets behov.

Institusjonsstruktur.

Landsdelsutvalget ser svært positivt på at det tas sikte på en bedre samhandling mellom institusjonene som har ansvar for høyere utdanning. Dette må bygge på en strategisk utvikling av den enkelte institusjon som bygger på institusjonens faglige styrke og potensiale for internasjonalt, faglig nivå og samtidig økt bidrag til lokal og regional utvikling. Kunnskap er viktig infrastruktur og utdanningsinstitusjonene bidrar til regional utvikling i sine områder. Ved en eventuell reduksjon av antall studiesteder må dette bygge på regionale prioriteringer. En eventuell omorganisering må bidra til å styrke befolkningens tilgang til studietilbud i samsvar med studentenes ønsker og regionens behov. Det må legges til rette for at Samisk Høgskole skal kunne utvikle seg til en vitenskapelig høyskole og på sikt et internasjonalt universitet basert på en nettverksmodell med institusjoner også i andre land.

Styring og ledelse.

Det er svært viktig at styrenes sammensetning er i samsvar med institusjonenes regionale rolle og en utvikling som er nært knyttet til de regionale behovene for nærings- og samfunnsliv. Dette innebærer at regionale politikere og representanter for næringslivet må ha plass i styrene. Innføring av enhetlig ledelse er en styrke for institusjonene. Det må fortsatt være opp til styret om ledere tilsettes eller velges, men det må stilles de samme krav både med hensyn til faglig kompetanse og krav til kvalifikasjoner som knyttes til en lederstilling.

Akkreditering.

Nåværende krav til å bli akkreditert som universitet bør videreføres. En ny ordning med en doktorgrad og minst 5.000 studenter må i tilfelle være et alternativ. Landsdelsutvalget støtter utvalgets forutsetninger om at nåværende faglige krav må opprettholdes. Det må fortsatt være mulig å utvikle høyt spesialiserte høyskoler til vitenskapelige institusjoner, selv om de ikke oppfyller kravene til et fullverdig universitet. Det bør ikke være et mål at alle institusjonene får samme krav til forskerkompetanse gjennom en felles universitetsstruktur, selv om det fortsatt bør stilles krav til forskningsbasert undervisning. For enkelt fagområder, særlig knyttet til profesjonsutdanninger, vil det være mer hensiktsmessig å utvikle disse strategisk gjennom en organisering som selvstendige høyskoler.

En styrket forskerutdanning.

Forskerutdanningen må styrkes gjennom strategiske bevilgninger og intern omorganisering, gjerne gjennom forskerskoler, men ikke med nye krav ut over det som er beskrevet i forskrifter fra departementet og NOKUT.

Finansiering og dimensjonering.

Landsdelsutvalget støtter utvalgets forslag om en økning av den strategiske komponenten i finansieringen av forskning som da må knyttes til en forutsetning om økt samarbeid med næringsliv og lokalsamfunn. En tilsvarende komponent bør også legges til grunn for finansiering av undervisningen slik utvalget også foreslår. Dette innebærer at hele finansieringssystemet dreies over fra historisk/resultatbaserte kriterier til strategiske satsinger.

Regional betydning.

Det må være et mål å utvikle sterke faginstitusjoner med klar fagprofil som også skal være kunnskapsbase for institusjoner med andre strategiske mål. Strategiske bevilgninger må bidra til å utvikle institusjonenes egenart i samsvar med regionens behov og samtidig stimulere til tettere samarbeid mellom institusjonene for å oppnå en optimal utnyttelse av de samlede ressursene.

Nordområdestrategier.

Kunnskapsutvikling er beskrevet som navet i nordområdestrategien. Dette må få en sentral rolle når utvalgets forslag skal vurderes. Kompetansemiljøene i nord må være grunnlaget for de strategiske satsingene som skal gi nordområdene den riktige kompetansen for å utvikle et fremtidsrettet næringsliv og sterke lokalsamfunn.